

СИЛАБУС

навчальної дисципліни (обов'язкова)

МІКРОЕКОНОМІКА

Обсяг освітнього компоненту (5/150)

Освітня програма «Маркетинг»
першого рівня вищої освіти
Спеціальність – 075 Маркетинг

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Губарь Олена Василівна, доцент, к.е.н.

Контактна інформація:

- +38(095)4456460;
- elenagubar.zntu@gmail.com;
- V корпус, а. 539

Час і місце проведення консультацій:

четвер, IV пара, V корпус, а. 539

ОПИС КУРСУ

Курс "Мікроекономіка" надає студентам базові знання про економічні процеси на рівні споживачів і виробників, а також їхню взаємодію на ринку. Основна увага приділяється аналізу попиту та пропозиції, ринкових структур і поведінки економічних агентів. Курс орієнтований на практичне застосування теорії в маркетинговій діяльності через аналіз реальних кейсів і ринкових ситуацій. Вивчення курсу дає переваги в адаптації маркетингових стратегій, розумінні ринкових тенденцій та прийнятті ефективних бізнес-рішень у конкурентному середовищі.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Мета курсу - забезпечити розуміння ринкової поведінки споживачів і виробників, що є основою для розробки ефективних маркетингових стратегій, розвиваючи аналітичне мислення для успішної роботи в конкурентному середовищі.

2. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральну компетентність: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

фахові компетентності:

СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.

СК4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.

СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.

СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.

СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

очікувані програмні результати навчання:

ПР3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.

ПР5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного навчання та опанування компетентностями з дисципліни «Мікроекономіка», необхідно мати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації, застосовувати отримані знання на практиці, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, виявляти ініціативу та широкий світогляд.

Дисципліни, вивчення яких передують дисципліні «Мікроекономіка» та полегшують її засвоєння: «Політекономія», «Вища математика для економістів».

Дисципліна вивчається у 2 семестрі першого року підготовки бакалаврів.

Вивчення дисципліни в майбутньому знадобиться для опанування дисциплін «Макроекономіка», «Регіональна економіка», «Економіка підприємства», «Планування та організація підприємницької діяльності», «Економіко-математичні моделі в економіці», «Маркетингове ціноутворення».

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми семінарів, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1		
1	Тема №1. Предмет і метод мікроекономіки(2 год.)	Тема №1. Предмет і метод мікроекономіки(2 год.)
2	Тема №2. Теорія граничної корисності та поведінки споживача (2 год.)	Тема №2. Теорія граничної корисності та поведінки споживача (2 год.)
3	Тема №3. Ординалістська теорія поведінки споживача (2 год.)	Тема №3. Ординалістська теорія поведінки споживача (2 год.)
4	Тема №4. Аналіз поведінки споживача (2 год.)	Тема №4. Аналіз поведінки споживача (2 год.)

5	Тема 5. Попит, пропозиція, їх взаємодія (2 год.)	Тема 5. Попит, пропозиція, їх взаємодія (2 год.)
Змістовий модуль 2		
6	Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства (2 год.)	Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства (2 год.)
7	Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника (2 год.)	Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника (2 год.)
8	Тема №8. Витрати виробництва (2 год.)	Тема №8. Витрати виробництва (2 год.)
Змістовий модуль 3		
9	Тема 9. Ринок досконалої конкуренції (2 год.)	Тема 9. Ринок досконалої конкуренції (2 год.)
10	Тема №10. Монопольний ринок (2 год.)	Тема №10. Монопольний ринок (2 год.)
11	Тема №11. Олігополія та монополістична конкуренція (4 год.)	Тема №11. Олігополія та монополістична конкуренція (4 год.)
12	Тема №12. Ринок факторів виробництва (2 год.)	Тема №12. Ринок факторів виробництва (2 год.)
Змістовий модуль 4		
13	Тема 13. Загальна ринкова рівновага та економіка добробуту (2 год.)	Тема 13. Загальна ринкова рівновага та економіка добробуту (2 год.)
14	Тема 14. Інституціональні аспекти ринкового господарства (2 год.)	Тема 14. Інституціональні аспекти ринкового господарства (2 год.)

САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 2 – Перелік тем та завдань самостійної роботи

№ тижня	Назва теми (год.)	Види СР	Контрольні заходи
1	Тема №1. Предмет і метод мікроекономіки (6 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Провести порівняльний аналіз основних методів мікроекономіки та їхнього застосування в аналізі ринкових явищ і поведінки економічних агентів.	Тестування
2	Тема №2. Теорія граничної корисності та поведінки споживача (6 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Проаналізувати моделі споживчого вибору на основі теорії граничної корисності, визначивши, як зміна цін і доходів впливає на споживчі переваги та оптимальний набір товарів.	Тестування. Вирішення задач
3	Тема №3. Ординалістська теорія поведінки споживача (6 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Провести аналіз переваг споживачів за допомогою побудови кривих байдужості та бюджетних ліній, визначення оптимального вибору споживача в рамках ординалістської теорії.	Тестування. Вирішення задач
4	Тема №4. Аналіз поведінки споживача (6 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Провести дослідження споживчих уподобань у вибраній ніші, проаналізувати отримані дані щодо поведінки споживачів та підготувати презентацію з висновками і рекомендаціями для маркетингової стратегії.	Тестування. Вирішення задач
5	Тема 5. Попит, пропозиція, їх взаємодія (6 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Провести аналіз конкретного ринку, вивчивши фактори, що впливають на попит і пропозицію, та представити свої висновки у вигляді звіту з графіками та діаграмами, які ілюструють їхню взаємодію.	Тестування. Вирішення задач

6	Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства (6 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Розробити мікроекономічну модель підприємства, включаючи аналіз витрат, доходів, цінової політики та оптимізації виробничих процесів, на основі реальних даних або уявного кейсу.	Тестування. Вирішення задач
7	Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника (6 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Провести аналіз впливу варіацій факторів виробництва на оптимальний рівень випуску товарів, досліджуючи конкретний приклад фірми у вибраній галузі та представляючи результати у вигляді звіту з графіками та висновками.	Тестування. Вирішення задач
8	Тема №8. Витрати виробництва (6 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Провести аналіз витрат на виробництво конкретного товару або послуги, вивчивши фіксовані та змінні витрати, а також визначити їхній вплив на ціну та прибутковість.	Тестування. Вирішення задач
9	Тема 9. Ринок досконалої конкуренції (7 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Провести дослідження, аналізуючи реальний ринок, що характеризується досконалою конкуренцією, і підготувати звіт, у якому визначити основні особливості, фактори, що впливають на ціноутворення; приклади компаній, що функціонують у такому середовищі.	Тестування. Вирішення задач
10	Тема №10. Монопольний ринок (7 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Провести аналіз реального монопольного ринку, вибравши одну компанію, дослідити її цінову політику, стратегічні рішення та вплив на споживачів, а також підготувати презентацію з висновками та рекомендаціями.	Тестування. Вирішення задач
11	Тема №11. Олігополія та монополістична конкуренція (7 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Підготувати аналітичний звіт, у якому вони порівняють характеристики олігополії та монополістичної конкуренції, використовуючи реальні приклади з ринку, а також проаналізувати їхній вплив на цінову політику та споживацький вибір.	Тестування. Вирішення задач
12	Тема №12. Ринок факторів виробництва (7 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Підготувати аналіз ринку факторів виробництва, вибравши конкретний фактор (праця, земля, капітал) та досліджуючи його вплив на економіку в умовах сучасного ринку.	Тестування. Вирішення задач
13	Тема 13. Загальна ринкова рівновага та економіка добробуту (7 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Підготувати дослідження, в якому потрібно проаналізувати вплив змін в умовах попиту та пропозиції на загальну ринкову рівновагу та економіку добробуту, використовуючи реальні приклади з обраного ринку.	Тестування. Вирішення задач
14	Тема 14. Інституціональні аспекти ринкового господарства (7 год.)	Ознайомитись з літературними джерелами. Підготувати аналітичний звіт, в якому потрібно дослідити вплив різних інститутів (урядових, правових, культурних) на функціонування ринку в обраній країні чи регіоні, зокрема, проаналізувати їх роль у формуванні конкурентного середовища.	Тестування. Вирішення задач

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

Конспект лекцій, методичні рекомендації, презентації та відеозаписи за лекційними темами курсу доступні в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»:

<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=903>

Літературні джерела:

1. Білецька Л. В. Економічна теорія: Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 688 с.
2. Косік А. Ф., Гронтковська Г.Е. Мікроекономіка. Практикум: навч. посібн. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 240 с.
3. Мікроекономіка : підручник / А.І. Ігнатюк та ін. Київ : Ліра-К, 2023. 419 с.
4. Мікроекономіка : підручник / А. П. Наливайко та ін. Київ: КНЕУ, 2011. 446 с.
5. Microeconomics/ R. Pindyck, D. Rubinfeld. 9th Ed. – Pearson, 2017, 784 p.

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль знань з дисципліни «Мікроекономіка» здійснюється за рейтинговою системою оцінювання, яка визначається як середня двох модулів, у межах яких розподілені теми. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання використовуються наступні засоби оцінювання: поточний контроль реалізується у формі усного опитування, виступів на практичних заняттях, поточного тестування, правильності виконання практичних завдань, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання тощо; два рубіжних контролів; іспит. Якщо середня оцінка за результатами двох рубіжних контролів влаштовує здобувача, то вона стає оцінкою за іспит.

Система оцінювання за роботу на протязі семестру:

- робота на семінарі – 5 балів;
- виконання тестових завдань по кожній темі – 5 балів;
- участь в науковій конференції – 15 балів;
- написання рубіжного контролю – 75 балів (5 тестів по 5 балів, 2 задачі по 25 балів).

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання засоби оцінювання: захист контрольної роботи, підсумковий контроль у формі іспиту, тести.

Оцінка виставляється у відповідності до існуючих шкал оцінювання.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика курсу базується на Положенні про систему забезпечення НУ «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості). Режим доступу: https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_zabezpechennia_yakosti.pdf

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

Політика щодо академічної доброчесності: при вивченні курсу визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf, який передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань. Списування під час рубіжного контролю та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є необхідним компонентом в опануванні курсом, але в умовах діджиталізації освітнього процесу перестає бути

обов'язковим. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю.

В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, відсутність електроенергії або доступу до інтернету, знаходження на окупованій території, військові дії і т. інш.) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій – виходити на онлайн-консультацію.

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки с здобувачів вищої освіти відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>) Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle. <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=903> та технічні засоби з доступом до мережі інтернет, платформи Zoom, месенджерів.

